

Nro. 5.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Januáriusnak 16-dik napján
1801-ik esztendőben.*

B é c s.

*Az Udvari Fő Hadi Cancellariáról ki-jött Ha-
di tudósítások : — „*

Minthogy még eddig a' fegyvernyugvást il-
lető egygyezések, az Olofz Frantzia és Cs. Kir.
táborok között, végre nem halytódhattak ; kö-
vetkezés képpen a' hadi dólgozok ott még a' ma-
gok folyamatajokban vagynak : ehez keppelt Ja-
nuárius 6-dikann jeleni a' Cs. Királyi fegyveres
seregek' vezére Gróf *Bellegarde*, hogy az ellen-
ség a' mi elöll-álló tsoporjainkat (Avangardán-
kat) ezen hónapnak 4 dikénn, az éjjeli setétségtől
is segítettvén, *Colognola* mellett meg-támadta, 's-

egyszersmind ezen elől álló csoportunk' jobb szárnyának háta megé is akart a' bértzekenn kerülni.

„Mint hogy pedig a' Cs. Királyi seregek fővezére Gr. *Bellegarde* meg határozta volt, hogy mind addig, míg magát az ezen idő előtt Déli Tyrolisnak környékéin feküdt *Wukassovics* Generál seregeivel összefüze nem tsatolja, semmi fontos ütközetebe magát belé ne botsássa: erre nézve seregeinket, szünetlenül folyó verekedés között, tsendesen, jó rendel, és igen igen kitsiny veszteséssel, *Caläiero* mellé visszafra vonta.

„Mint hogy azonközben az ellenség ezen tányánkat is meg akarta támadni: erre nézve előre jött csoportjait, a' hetedig Huzár Regimentünk által a' *Mesko* Oberster' vezérlése alatt, Gróf *Bellegarde* meg-támodtatta; a' ki is abba bévágván, az ellenség közzül sokat le vagdalt, 80 embert el-fogott, és ezen előre nyomúlt ellenséges csoportot, jó meztizire visszafra nyomta. Gr. *Bellegarde* pedig az alatt a' Cs. Királyi tábort, lassan lassan *Villa-nova* fele hozta, és az ott lévő térségenn meg-telepitette. Az ellenség az alatt tsak gyengén üzte az ő tartóztatására hagyott csoportjainkat, melyek is végezetre *Soave* és *Castelletto* között állapodtak-meg.

* * *

Úgyantsak a' *Bétsi* Udv. Német Ujjságban a' Német országi tudositások között olvassuk a' *Morcau* fő vezérrel mostan fenn-álló fegyvernyugvásnak lineajarol, a' következő czikelyt: — „

„A' *Stayerben*, a' Német országonn tsatázó két táborokra nézve December 25-dikénn kötött fegyvernyugvás szerént, egy *Demarcations-linea* határoztatott-meg; a' mely (a' *Gallo-Bata-*

us seregekre is ki terjedvén) a' *Westphaliai*,
Felső Rénusi, és *Frankoniai* Kerületekeno jövéen
Bayersdorfig keresztül, innen *Norinberga*, és *Er-*
langa városaikonon jön keresztül *Régenzburg* mellé
 a' *Duna* bal partjára *Stadt am Hofhoz*: itt a' Du-
 nánn *Regensburgha* által hozódván, a' *Duna* jobb
 partján jö le felé, a' honnét majd a' *Muhr* vi-
 ze felé fordulván, ennek azonn pontján megyen
 keresztül, a' hol ez a' viz a' *Salzburgból Klagen-*
furth felé menő ország-utat ketté vágja, *Spital*
 felé és a' *Veronai* ország-útann nyulik tovább,
 s. végre *Brixen*, *Botzen*, és *Meran* városaikonon
 keresztül a' *Valtelini* határ szelre rúg ki *Tyrolis-*
búl, a' hól magát az *Olosz* országí tábor lineá-
 jával egygyesíti. Meg egyeztek a' két táborok
 vezérjei egymás között, hogy a' fegyvernyugvás'
 lineájának ezen pontjait, a' *Chauchart*' föld ábrá-
 zoló mappája szerént határozzák-meg. Minthogy
Wurtzburg, *Braunau*, *Kuffstein*, és *Scharnitz* erős
 váraik, a' Német országí *Frantzia* fegyveres se-
 regeknek, rélz szerént az ő katonai bátorságok-
 ra való tekintetből, rélz szerént pedig annak zál-
 logául, hogy ő Cs. Királyi Felsége a' maga Szö-
 vetségessire való tekintet nélkül is kélz leljen a'
 békeffég kötésre, a' békeffégnek egész meg készü-
 déséig által adattattak: erre nézve már el-kezdet-
 ték a' *Frantzia* seregek, magokat a' *Bavariai* és
Swéwiai Kerületekre egy kevéllé vizsgálza vonni.

Török Birodalom.

Mint *Historiai Actát*, minden Újságok ki hir-
 dették azt az Alkut, a' mely azon környülállá-
 sokat és fel-tételeket magába foglalja, a' melyek-
 re nézve és a' melyek alatt az *Orosz* és *Török*
Udvarok, a' vólt *Velentzei* szigeteket egy magaban
 fenn-álló ujj *Respublikának* lenni meg ismérik,
 és magokat annak védelmezésére kötelezik, Ma

gyar nyelvenn ilyen formálog vagyon ez az *Acta*: —

„A' Mindenható Istennek nevében! Minthogy azok a' tartományok, a' melyek eredetek szerént a' Velentzei Réspublika' alá vóltak vettettelve, az után a' Frantziák' birodalma alá jutottak, ezen járom alól pedig, az egyesült Orosz és Török hajós seregek által, a' lakosoknak meg egyező kívánságok és iparkodássok által is segítettvén, a' gyözedelemnek, mint leg főbb Itélő Birónak határozása szerént, ki-szabadítottak: és minthogy ő Felségek, a' minden Oroszok' Csásárja és a' Török Császár, az iránt meg-egyeztének, hogy az egyenességnek, mérseklettségnek, és önön haszon nem keresésnek princzipiumjait kövessék, a' mely princzipiumokról még a' magok közötti való Szövetség Kötésnek alkalmatosságával is forma szerént ígéretet tettek vólt egymásnak; és minthogy ezen két Császári Udvaroknak be-tsüllete kívánnya, hogy azt, a' mi felől mindketten, közönségesen ígéretet tettek, bé is teljesítsék: mind ezekre nézve meg határozták, hogy azon tartományokban, melyeket a' *Velentzei* szigetek formálnak, oly Országglást állítsanak fel, a' mely, ezen szigeteknek közel való létek miatt, a' *Porta*' bátorságának semmi ártalmára ne lehessen, és a' mely egyfzersmind a' régi rendtartással, szokással, és vallással meg egyezvén, a' lakosoknak is kedves legyen. a' kik egy olyan Hatalmasságnak járma alól szabadítottak ki, a' mely meg nem szünik minden mesterségeket elkövetni, hogy a' törvényeket, a' vallás' princzipiumait, és a' társaságos rendet, fel forgathassa. Ezen nagy és jó munkának tökéletességre való vitetődése végett, ő Orosz Császári Felsége, nemes *Wassely Tamarát*, a' maga Titok-Tanátsollái, az Ottomannus Udvarnál lévő rend kívül való Követjét és tellyes hatalmu Ministerjét, a' Sz.

Anna Rendjének első rangu Ritterét, 's a' Jerusalemi (*Málthai*) Sz. János Fejedelmi Rendjének Komendátorát, ö Ottomannus Császári Felsége pedig, az előtte különös tekintetben és betsülletben lévő *Ismet Bey* és *Ahmed Atif*, Reis Effendit, méltóztattak ki nevezni. Kik is a' következő czikkelyekben egyeztenek-meg: — „

1)ször. A' feljebb említett Velentzei szigetek egy Respublikává formálódjanak által, a' melyet az Ország - béli Notablesek (Nemesek) igazgassanak, és a' melyek mint Vasallusok, Rágusához hasonló módon, a' Porta fő uralkodása alatt légyenek. A' Respublika' egészségiért (integritásáért) az Orosz Császár vállal kezeséget magára. — 2)ször. Ezen szigetek, u. m: *Corfu*, *Cephalonia*, *Cerigo*, *St Maura*, *Ithaka*, etc. Hét egyesült Szigetek Respublikájának neveztessenek, és a' *Rágusai* Respublika' minden féle privilegiaival éljenek. A' helybe hagyás után mind két Császári Hatalmasságok rátifikálni fogják az ujj Constitutziót. — 3)ször. Ezen szigeteknek lakossai, olyan módon mint a' Rágusaiak, a' *Török Birodalomban* a' magok Consuljaik alatt lehessenek, és az ő hajóik az Afrikai tolvaj, vagy prédáló hajók ellen oltalmaztassanak. — 4)ször. Ez a' Respublika, minden három évtendőben egyszer, 75 ezer Piaftereket fizet a' Portának, és ezen adót, mint *Rágusa*, egy Követségi ceremonia által küldi el Konstantinápolyba. Azonban, minden egyéb adóknak nemeiktől szabadok ezen szigeteknek lakossai a' *Török Birodalomban*. — 5)ször. Ha a' szükség úgy találja kívánni, az *Orosz* és *Török* Császárok, küldhetnek hajós és egyéb fegyveres seregeket ezen szigetekre az ő védelmezések végett, de tsak a' folyó háboru alatt, az után pedig nem. — 6) Ezen ujj Respublikának hajói, ennekutánna evezhetnek a' *Fekete-tengeren* a' magok tulajdon zászlójok alatt.

— 7)szer — 8)szor — 9)szer — és 10)szer. *Provesa, Targa, Vonitz* és *Butrinto* nevü régi Velentzei helységek, a' melyek a' szároz földönn fekszenek, és *Albaniával* határosok, ennekutánna a' Porta' tulajdonai légyenek; ezeknek Keresztyén lakossai a' szerént, a' mint a' *Möldovaiak* és *Havasalföldiek*, egy Török Komendáns által kormányztatódjanak. A' Mahomedánusok ezekben semmi örökséget ne vásárolhassanak. A' Templomok ezen helységekben, ismét fel-építtethetnek, két elztendőök alatt minden adóktok szabadok lehetnek, és az után sem tartoznak ezeknek előljáróik a' Portának is többet fizetni, mintsem a' mennyit ez előtt Velentzének fizettek. — 11) Annak a' barátságának meg bizonyításául, a' mellyel ő Orosz Császári Felsége a' Török Császári Felséghez viseltetik, és továbbá annak meg bizonyításául, hogy ő Orosz Császári Felsége, a' Portának mint hűséges Szövetségeffének java iránt mely nagy gondal szorgalmatoskodjék, igéri ő Orosz Császári Felsége, hogy minden gondját arra fogja fordítani, hogy a' közönséges békeffég kötésnek alkalmatosságával, azon Szövetséges és más Hatalmasságok, a' kik ezen közönséges békeffég kötésre meg fognak hivattatni, mind azokat a' fel-tételeket, a' melyek a' fennebb elő fordult 2-dik, 6 dik, 7-dik, és 8-dik cikkelyekben elő adódtak, helybe hagyják, és azokért, 's-ezen szigeteknek magokban való fenn-állásokért, kezefféget vállaljanak. — 12)szor. Ez az Alku két hónapok alatt ratifikáltaffék. —

„Költ Konstantzinápolyban, Mártzius' 21-dikén, 1800 ban.

Olosz Ország.

Az egyesült Velentzei szigetek Respublikájának kebelében, fontos támadások adták elő magokat. A' falusi lakosok a' városiakra támad.

tanak, és azon városokat, a' melyekenn erőt vehetnek, el pufztitják és fel-prédalják. Nevezetesen *Corfuben* és ennek vidékeinn hágott leg nagyobb gráditsra ez a' rendetlenség. A' parafiztok, a' jóságosoknak minden jövedelmeiket elfoglaltak. A' leg fontosabb örálói helyeket szállották meg, és a' várost egészen bezárták. A' tsendességnek és rendnek helyre állttódhatása itten, tsak Orosz seregeknek meg-érkezése által remélltetik.

Frantzia Ország.

Annak a' puskaporos hordótskának környülállasai között, a' mellynek el-sütése által a' múlt DéceMBER' 24-dikénn estvéli 8 órakor az Első Consúlt a' világból tsak-nem ki-kártátsólták, leg nevezetesebb az, a' mit a' *Moniteur* is meg-jegyzett, hogy az Országglófszék már valami két hónapoktól fogva tudja, hogy az Első Konsúlt valami 30 emberek egy ilyen bombi módra megtöltött vasas hordónak fellobbantása által meg akarják ölni — már DéceMBER' 8-dikénn a' hordót is meg-találja a' Politzia az egyik gonosztévönél — már az óta valami tizenketten szoros fogságban tartatnak — már a' Politziai nyomozólzék előtt minden czélozaffaokról vallást tesznek — azonközben a' puskaporos hordó a' gonoszok' fel-tett czélja szerént még is ki vitetik a' meghatározott időben az utza' közepire — és a' kistsinált plánum szerént el-süttetvén, a' Konsúl életét, sem nem a' maga vigyázása, sem nem a' Politzia' *inquisitziója*, hanem tsak egy leg kissebb történet, tsak egy ször szalann tartja-meg a' világon. —

Ez a' történet minden tekintetben azt bizonyítja, hogy a' *Bonaparte'* meg-örzésével, még elég dolga lehet az ő Geniussának. — Sok volna erről mit írni.

Elég az a' dologhoz, hogy a' hordó Dec. 24-dikénn sült el, pedig már Nov. 7-dikénn, 8-dikán 's a' következett napokon folytatta a' Politziai Préfektura az azok ellen való nyomozást, a' kik az Első Konsúl' hintójat ezen hordó által felvetetni el tökélették vólt. Itt következnek néhány jegyzések, a' melyek a' Politziai Protokollumból hirdetődtek ki: — „

Nov. 7 dikénn. A' Politzia már rég keresteti *Gombaut-la-Chaire* és *Deförges* nevűeket, a' kik a' tudva lévő *septembrizálásról* jól ismértetnek, és a' kik gyakori gyülekezeteket tartottanak magoknál. Ezek ma reggel el fogattattak. Ugyan-
tsak ma reggel fogattatott el *Busquet* nevű is, a' ki a' költséget adta a' veszedelmes fel tett tzel-
nak végre halytására. Mikór erre réá küldötte a'
Politzia, tagadták othonn létét; két mátráztok
(ször derekalyok) között feküdt, és két barátjai
feküdtek feljül rajta: minyájon el-fogattattak.

„*Nov. 8-dikánn.* A' Politziai Préfektus az
Első Konsúlhoz. Hazafi Konsúl! Ma reggeli 2
órákor *Chevalier* nevűt el fogattattam. Egy po-
koli machinát találtak nálla, egy tüzi szerkezé-
kkel és papiroffakkal tele kosárával együtt. El-
fogattattam továbbá *Veycer* nevűt, a' *Chevalier*
jó barátját, a' ki ő nálla hált, továbbá *Borloy*
nevű fejsfit, és *Bucquet* nevű alszszony embert, a'
kik mind ketten tudták othon lenni *Chevaliert*,
és még is el tagadták. — *Chevaliernek* a' má-
sik házát is meg-visgáltatván, ottan kártátsokra
és egyéb tüzi szerekre találtak. Ezt a' négy sze-
mélyt, külön külön és el-titkólva tartatom, 's úgy
kérdettem ki szorossan.

„*Ugyantsak Nov. 8 dikánn.* A' *Chevalier'* ki
kérdetése el kezdődött. Már tizenketten áres-
táltattak, a' kikről ki jön, hogy részesek. A' po-

koli machina egy hordó, melyet golyóbisokkal, vagdalt vasakkal, és puskaporral szándékoztak meg tölteni. Chevalier azt mondja, hogy néki, van 6 vagy 7 font puskapora, &c.“ — Egy szóval már ezen 8-dik Novemberi Politziai jegyzésekben mind elő fordul, t. i: hogy a' hordónak lárkánya egy madzag által botsáttódhatik le, hogy a' hordó egy szekérre helyheztetődik, a' mely egy kapu közzül ki jövvén, az utzánn az útat el zárja, 's-hogy a' hordó fellobbantódván, a' mi akkór az utzán lefzen, azt mind öfzfze fogja rontani. — Még is mind ezek, valami hat hetek után, megtörténnek.

A' theatromonn egész addig meg-maradott ugyan az Első Konsúl, míg ott az éneklés a' muzsikálás tartott: hanem ez, a' felettébb való zürzavarnak szüntelen való nevedése miatt nem végeztető hetett egészfzen el. Ilyen módon nem lehetett a' *Haydn*' nevezetes Oratoriumának első elő adása Párisban szerentsés. — Egy Senátor, fájlalván a' Konsúlnak ily gyakori veszedelmek által való üldöztetődését, és örvendvén, hogy most is tsakugyan meg-maradhatott, ilyen feleletet kapott tőlle: Mit tehetünk rolla! az első Magistratualis helyenn úgy áll az ember, mint egy ütközetnek helyénn! — Mikor még azon estve a' Tribunatus' Elölülője egy ezen kedvetlen környülálláshoz alkalmaztatott beszédet intézett volna a' Konsulhoz, ez is elő fordúlt a' mondásai között: — A' Respublika' belső állapotja, és ez a' bűn, a' mely szemeink előtt történt, eléggé kimutatják, hogy a' mi Törvényes kélfületünk még nem olyan tulajdonságu, hogy egy ilyen bünt megelőzhetne, és szükséges sebelléggel meg büntethetne. — A' Konsúl ilyen formájú szavakkal felelt: — „Mint a' nyomozásból ki jön, ezek az emberek a' *septembrizálásról* is esméretesek. Ezek azok, a' kik az úgy nevezett Köz-jóra-ügyelő

Commissió ellen, 's a' kik a' Directorium ellen is öfzfe esküdtenek vólt, és a' kik akár mely nemü és nevü Országlás ellen, készek volnának öfzfe eskünni. Az ő tettyek olyan, melynek lehetösségét sem lehetett volna fel-tenni, &c.

Az ezen történet után el-fogattatott személyek között vagynak már, Talóton kívül, *Destrem*, *Santhonax*, a' Versaliai *Lecointre*, és *Bergoin* nevük. — Az Országlószék egy Commissiót rendeltetett ki, hogy határozza még, ki mennyi kárt vallott legyen a' Párisi lakosok között ezen történet által. — Ez a' történet már most, mint hogy *Nivos'* 3-dikánn (és így Déc. 24-dikénn, nem 25-dikénn, mint a' FrantziaUjjságok el hibázták vólt előbb a' dátumot) esett, közönségesen *Harmadik Nivosnak* neveztetik, és kétség kívül ezen név alatt is fog fenn maradni az emlékezete, mint az 1792-dik elztendő béli Séptemberi öldökléseknek, *Második September* névezett alatt maradott fenn.

Ugy beszéllenek, hogy azt a' machinát, a' mely a' Bonaparte' meg-ölésére vólt készítettve, Duhamel készítette. Ő is el-fogattatott. Ez a' machina a' hordóba vólt bé helyhezettve. A' szekér a' melyenn a' hordó az utzára ki-vitetett, egy viz-hordó szekérhez hasonlított. —

Az egyik leg nevezetesebb Párisi R. Cath. Pap *Bernier*, egy nevezetes ceremonia által in-nepelte meg Déc. 29-dikénn ezt a' *Nivos'* harmadikát a' Luxemburgi Carmeliták' templomában. Egy szép lelki tanittói beszédet is mondott-el halgatói előtt, a' melyben nevezetesen a' következő jeles ki-fejezések méjjen sziveikre hatottak halgatóinak: — „Mely igen érde-eli, *ugy-mond*, ez a' történet egész Frantzia országot, midőn a' gonoszság annak az embernek ki-oltásását

tárgyazta, a' ki templomaink' a'itait ujjanton ki-nyilotta, a' ki a' türedelmet és békefféget közöttünk ki-kidáltotta, és a' ki a' lelkiismeretnek teljes szabadságát vissza adta! — Ezen beszéd után a' Sz. Sulpitzius' temploma béli Plébánus a' Te Deumot el énekelte.

Valamint Páris várossát, ugy az egész Országot nagyon fel haborította ez a' rettentő hir minden felé. Sok helyekenn, nevezetesen az Oisi Clermonti templomban a' hírnek meg érkezése után azonnal Te Deum éneklés tartatott azért, hogy az Első Consúl' élete még ezen alkalmatossággal is ki menekedhetett a' dühösök kezéből.

A' szekeret, melyenn a' puskaporos hordó volt, mint mondják, két lovas emberek bizták egy kis gyermekre az utzánn, azt mondván néki, fogy viseljen réa gondot egy kevés ideig. Mikor a' fel-lobbantásának ideje el-közelgetett, akkor ismét oda ment egy valaki a' szekérhez, és el-küldötte onnét a' gyermekeket.

Magyar Ország.

Buda, —

Ö Cs. Királyi Felsége Kollegrádi Gr. *Koltonics László* Ur eö Exc.ját, az egyesült Kalocsai és Bátsi Metropolitána Ekklesiák' Érsekjét Titok-Tanátsossát, a' K. Septemvirális Táblának egyik Itélő Biráját, a' K. Helytartó Tanátsnak is tagjává nevezni méltóztatott kegyelmesen.

Minekutánna özvegy Gr. *Traun* Grófné eö Exc.ja beteges állapotjára nézve, Felséges Urunktól megnyerte volna, hogy a' Palatinusné ö Császári Hertzeg Afzszonysága mellett való szolgálatját, mint Fő Udvari-mesterné le tesse, helyé-

be özvegy Gróf Révayné Aszszony eö Exc.ját méltóztatott ki nevezni ö Felsége.

Valóságos Udv. Tanátsos, Cs. Kir. Kamarás Ur, és a' Sz. István Rendjének kitsiny Keresztesse, Botthi és Bajnai Gr. Sándor Antal Ur, életének 67-dik esztendejében ezen hónapnak 5-dikénn ki múlt a' világból. — Hasonló képpen által költözött e' mulandó világról az örökké tartó életre e. h. 4-dikénn Temesváronn, valóságos Titok-Tanátsos, vólt Magyar Udvari Referendarius Consiliárius, ö hitü Görög Püspök Petrovics Péter Ur eö Exja is.

* * *

Gömör Vármegyében, Dec. 24-ik napján 1800. Hogy a' izenvedő emberiség bóldogtalan sorsának még könnyebbitésében, a' mi Erd. hazánkfiai is foglalatoskodjanak, meg tettzik azon levelekből, a' mellyeket Kiss Solyomi Évang. Prédikátor Titt Hrabovszky György, és Tek. GömörVármegyének egyik igen érdemes tagja és Tábla Birája Titt. Chazár András Úrak., a' múlt 1800-ik esztendőnek utolsó fertalyában egymáshoz küldöttek.

Az elsőbb így ír az utólsóbbhoz t
Tekintetes Assessor Úr! Javallom igen a' szegény néma siketeknek fel segéllésekre intézett hazafiúi törekedését, 's annak bizonyosságára, hogy részesülni kívánok abban, prés alá adom javokra egyik munkámat a' Jézus Életét Fedekese szerént, mellyet kész leszek, tiszta kéz irásban Pestre küldeni, Tisztelendő Senior Mólnár Uramhoz, mihelyt a' Tekintetes Úrnak jóvá hagyását és további indulását, p. Ofen, Veszprém, Sümegh, vagy pedig occasionaliter Györött, Titt. Profess. Németh László Úr által vééndem.

En itt Kiss Solymon Vass Vármegyében, 's az előtt Palotán Veszprim Vármegyében, Isten segitsegével, egy egy árva Házát építettem, a' gyámoltalan, 's kivált veszedelemben forgó Arvák-nak könnyebségekre, 's örömmel írom az Úr, Assessor Uramnak, hogy vóltak immár a' bé vett árva gyermekekből Soproni, 's Posoni deákok, Oskola mesterek, és Préceptorok, de más felől szántó/vetők, szabók és tsizmadiák is.

A' kettős jó igyekezetnek élesztésére, egy-szersmind a' köztünk való levelezésnek folytatá-sára, ajánlom arra magamat, hogy az Ur Assessor Uramnak szava és irására, esztendőnként egy egy jó reménységű el hagyattatott felső Vá megyei szegény gyermeket veszek bé a' fenn irt Arva-Házokba, valamint más felől remény-lem azt is, hogy ha fel áll egyszer a' Néma-Siketek institutuma, az Urak is a' mi szegényein-kei hasonlót teíznék. Mellyet egész bizodalóm-mal reménylvén, jó előmeneteknek ohajtasával, állandó tisztelettel maradok. Tekintetes Asses-sor Urnak, igaz tisztelő szolgája, *Hrabovszky György Kiss-Solyom* 28. Sept. 1800.

Az erre adatott válasz ekként következett.

Tisztelendő 's Tudós Ur, kedves Barát Uram! Nagy lelket mutat az a' törekedés, a' mellyet a' Tiszt. Urnak tegnap előtt vett betses levelé-be édes megilletődéssel olvastam. Öröm és irigy-ség öszve ütöztek, ennek olvasása közt ben-nem. Örültem, hogy az atyátlanok attyokat ta-láltak; irigyletem, hogy ezen talalmánynak, én, fel találója nem lehettem. De le tettem azon-nal az irigykedést, örömmel oda engedtem e' ditsösséget annak, a' kinek a' tulajdona.

Kettőztette örömemet Tiszt. Urnak azon be-teses ajánlása is, melly szerént, esztendőnként, az én szóm és irásom mellett, egy egy árva ifjúnak bé fogadására magát ajánlani méltoztatott. Élni

fogók ezen jó szívűséggel, és annak idejébe, tudósítást is teendő leszek.

Mi lehetne előttem is kedvesebb annál az alkalmatosságnál, a' mellyben valósíthatnám, mi-némü örömmel vétettem bé a' Siket-Némáknak nevelő Házokba azt a' szerentsétlent, a' kit egy *Hrabovszky* ajánlott.

A' Siket Némák Institutuma minden órán fel áll. Bétsben léttemkor bizonyosan ki tanul-tam azt, hogy annak fenn állításán, mind a' Fels. K. H. T. Tanáts, mind a' Fels. Magyar Kantzellária hathatósan munkálódik; és ez előtt két hólnapokkal a' Fels. Kantzellária az Udvar-nál a' propositiót már meg is tette. Mihelyt a' felől bizonyost veszek, örömmel tudósítani fo-gom Kedves Barát Uramat, és a' levelezésnek folytatására adott engedelmet hasznomra for-dítom.

Felséges gondolkozás az, a' melly szerént Tiszt. Úr az én szerentséteimeimet a' jelentett könyvel meg ajándékozni 's szerentséssíteni szán-dékozik. Talán, jó volna ezen szándékozást az újság Írók által a' Magyar Publicummal közleni, és ez által másokat is a' segedelem nyújtásra ké-szítgetni és serkengetni. Be szerentsés leszek, ha valósággal lehetek. Tisztelendő Úr, 's Barát Uram-nak. Hiv baráttya 's szolgája *Chazar András* 16. Decemb. 1800.

* * *

A' Tek. Zemplén Vármegyei Nemes Insurgens Seregek felsőbb és alsóbb rangú Tisztjei ekként következnek :

A' Lovasságnál.

Fő Strazamester: Szirmay Károly Ur.

Lovas Kapitányok: Balog László, Barkóczy László és Pototzky Imre Urak.

Fel-Hadnagyok: Tóth Sámuel, Szilvássy László,
és Nagy Ferentz Urak,
All-Hadnagyok: Füzeséry József, Kozák Károly
Stépán Ferentz, és Szabó Antal Urak,
Auditor Kapitány rangal: Kaszner János Ur.
Számtartó Hadnagy rangal: Karátsoni György Ur.

A' Gyalogságnál:

Fő Strázsámfester: Báró Deseöffy Imre Ur.
Első Kapitányok: Thuránfzky Miklós, Kovács János,
Kossuth József, Fuhrmann Mihály, és Geb-
ferti András Urak.
All-Kapitány: Szentmihályi István Ur.
Fel-Hadnagyok: Szabó Gábor, Nagy Imre, Lip-
pay István, Apagyi Menyhért, Kelemén Jó-
sef, Komáromi Ferencz, Hegedüs Márton,
Körtvélessy István, Sülley János, Péchy János,
Trotsányi Pál, és Kovács Flórián Urak.
All-Hadnagyok: Thury Sámuel, Fazekas Dániel,
Benyitzky Antal, Botka András, Füleky Jó-
sef, Nátafalussy András, Hedry Károly, Kru-
tsay Antal, Kaszner Eugen, Sass Antal,
Domby János, és Stántzy Imre Urak.
Zászlóartó: Pupinszky József Ur.

* * *

Kapitány Bogátsi Urnak.

Barátom! készen áll a' Bekesség nállom;
Nem is volt ez harag, mivel azt utállom.
Csak szives panasz volt, vagy inkább tsudállás
Leheté kettőnk köszt valami meg vállás?
De meg oldott minden kétséget leveled,
Meljed az hajdoni hivségem neveled.
Grülöm benned a' Kapitányi Rangot.
Bogátsi név mellett ezt a' magos hangot.

Lépésidet Isten vigye magossabban

Hogy az Ország hired halja hangosabban
Rechenberg szivemen forog az uj Báro

Ez a' szivességben, tudod ritka ráro.

Tiszteletem' hozzá ird meg, avagy szájjal

Mond meg, mely soha nem borul bé ho-
mályjal.

Péntekit is vitéz Zászlo - tartó karban

Oly szerentse fiát egy iffju Magyarban
Szives indulatom' karjával ölelem:

Mind két Atyafi közt meg osztom ke-
belem.

Te pedig vezérled amíg vitézidet

Szerezd költsönösön már vén *Gyöngyösidet*.

Ujj Torda 27. Novemb. 1800.

* * *

Tudósítás.

Nemes Somogy Vármegyében helyhez tetett Nagy Szigeth mező városabéli Uraság Vendég-fogadóiban ujj Contractus mellett a' folyó 1801 ik esztendő Augustus hónapnak 1 ső napján kezdendő Bór, Pálinka, és egyéb italok szabad kortsmáltotások, ugyan a' folyó esztendő Aprilis holnap 23 kán vagy is a' jelentett mező városban akkor tartandó vásárnap előtt licitatio ízerént kiadatni, jelentetik, és a' kiknek a' jelentett Vendég-fogadóknak ki árendálásokhoz kedvek volna, az irtt Aprilis Holnapnak 23 kára meg hivatnak, de az idő alatt is az Ürodalomabéli Tisztartóhoz adandó írásbéli, vagy személles magok bé jelentések, bé vétetik.

T ó l d a l é k.

Mértékletes, józan élet, ész, jó erkölts,
 A' helyes tudomány, melly magában is bölts,
 Emberséggel elmés és nyájas okosság,
 Alkalmaztatással bátor sziv, gondosság,
 Képsz itélet tétel, meg különböztetés
 Hogy millyen az ember, dolog és szeretés?
 A' jó gondolkozás módja, és élete,
 Derék gazdalkodás hasznos szeretet,
 Szép Nemes Virtusok! böltsék találmánnya,
 Mellyekkel így élni, Isten adománnya.
 Szerentse, böltség, öszve ölelkeznek
 Kettesen ezekben egybe szövetkeznek;
 Mert ezek vallással vezetnek javára
 Hazának, Királynak, Istennek szavára,
 Hivsége ezekben, virtust, szivet nézi
 Felséges Királyunk érdemmel tetézi.
 Nagy lélek! Nagy Császár! bölts kormányozásod
 Kellemetes, és szent előre látásod;
 Okos, bölts, és fontos tetteid munkája,
 Oh Isten! fordítsad áldásid reája;
 Auszriai Háznak kivánt békességé
 Hogy legyen, 's élete Krisztus' ditsössége

Ezekért könyörög Istennél az Iró,
 Mennyei Szent Felség! halgasd igaz Biró!
 Titeket szóllitlak már Hazafi hivek!
 Aldoza hoz szokott Ti isteni mivek!
 Titeket Királynak kegyelmébe szorit;
 Tehát az ellenség nem ront, el nem borit:
 Tsak hogy kettőztetett erővel szolgállyuk
 E' kegyes Felséget, és kedvét talállyuk:
 Bizonnyal áldással tellyes lesz szemfényne,
 Néz Nemzet' javára, nagy ennek reménnye!
 Nagy ennek reménnye, bástyája, és vára,
 Ragyog itt igazság tündöklő sугára.
 Melly jól meg egyyeztek, és egy székben ültök,
 Ölseink magzati, 's vég nélkül örültök,
 Eléggé pennámmal, ki irni nem lehet,
 Mert szabadságáért Magyar mindent tehet.
 Nevezetes, Nemes, Ti hires magzatok!
 A' gyözedelemtől el ne távozzatok,
 Szabadság, és Király, 's Vallás adománytok,
 Ezek védelmeznek, régi hagyománytok.
 Ugyan is sok Nemzet végképpen szeretné,
 Ha nyugodalmunkat magára vehetné,
 Itt Német Orzágnak egy bizonyos része,
 Olasz Orzágnak is, melly rég' nem tenyélze,
 Példák, ezek mellett még Szárdiniával
 Hollandia sorsa, jaj! Helvetziával.
 Mind azok a' dölfös irigy Frantziáknak
 Hitelt adván, nyögnek, gondolván tréfáknak.
 Nem tréfák, jól láttyák, hogy az egyenlőség
 Ottan zabolátlan, a' hol nints elsőség:
 Tulajdonaikból őket ki predálták,
 Élteknek az úttyát, és módját el álták.
 Hová lett hajdani szép kereskedések,
 Tudomány, mesterség, 's vagyonos élések?
 Most itten bú éri, 'r aggodalom őket,
 Zokogva sirattyák a' régi időket.
 Mi pedig két fejű Sasunk árnyékában
 Tsendesen nyugosunk, kiki hajlékában

Bátor, és örömmel dolgaiban el jár,

Gyors munkái után, több áldásokat vár.
És így: világossan már azt el mondhatom,

Világ eleibe terjesztve adhatom:

Hogy magát, erköltsét, ki meg tudja győzni,

Heves indulatit meg szokta előzni,

Előre mi tévő lészén, meg gondollya,

Végben vitel előtt mértékkal fontollya;

Már illyennek nem árt soha a' tsábitás

Távozik mellőle a' hamis ámitás.

Mind ezekhez képpelt illy formán örüllünk,

Mi kedves Hazánkhoz ekképpen terüllünk

Mértéklett szabadság, 's törvény Hazánk' kintse

Melly szép tulajdonok, bár ki ki tekintse!

Ezekért magunkat mindég fel szentellyük,

Oh Isten! Te hozzád lelkeink' emellyük,

Végtére: világon nintsen állandóság,

Valami vólt, és van, a' mind múlandóság!

Próba kö, nem egyéb, mi pályya futásunk,

Egyedül állandó mennyei lakásunk.

E' földön természet' törvényén a' ki él,

Abból itéltetik, ha vét ellene fél:

Ki pedig Istennek törvényne ellen szóll,

Bizony lehetetlen, hogy légyen dolga jól.

Tehát lépéseket olyyakat kell tenni,

Hogy mennyein 's földi törvényen kell menni

Mennyein mint lélek és örökké élő

A' földin pediglen mint testet szemlélő.

Ezek jó Királyunk kebelébe vésznek,

Illyen gondolatot eleinkbe téznek:

Második Nagy Ferentz! Római Császárunk

Oh ditső Királyunk! sziveinkbe zárunk.

Törvényes hatalmát Urunk igazgattya

Maga és Háza közt hogy van, meg mutáttya

Azért is hát éllyen Hazánk' ditsősége

E' kegyelmes Felség! irtam, így van vége.

Bérekesztés.

Fő bajokon által, valamig csak rája találat
Nagy Leopoldra Magyar, már ma nem árt az
agyar.

Emberi nem félyél, Kakasok' seregébe ne élyel.
Fegyvere árva, nem árt; a' tudományba ki
járt

Tudja, valójában érzékeny szive magában:
Hogy kukorékol amaz érte nevezve ki az.

*Irtam Pilisen, 26-ik Novemberben. 1800-dik
Eszteendőben.*

Baró Beleznay Sámuel.